

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»  
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ  
СОЦІАЛЬНО - ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Кафедра соціології і публічного управління

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Директор ННІ СГТ

Андрій КІПЕНСЬКИЙ

«19» вересня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

**для здобувачів вищої освіти**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)  
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки  
(шифр і назва)

спеціальність 054 Соціологія  
(шифр і назва)

освітня програма Соціологія управління

ННІ Соціально – гуманітарних технологій

**Харків 2023**

Розробник:

старший викладач Світлана ГРИГОР'ЄВА  
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Ухвалено на засіданні випускової (их) кафедри

соціології і публічного управління  
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

Протокол № 7 від «30» *серпня* 2023р.

Завідувач кафедри  
соціології і публічного управління  
(назва кафедри)

Володимир МОРОЗ  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради ННІ соціально-гуманітарних технологій

Протокол № 1 від «19» *вересня* 2023 р.

Гарант ОП Марина БІРЮКОВА  
(підпис, прізвище та ініціали)

Робочу програму перезатверджено на засіданні кафедри на наступний навчальний рік.

20\_\_/20\_\_ н. р. протокол №\_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

20\_\_/20\_\_ н. р. протокол №\_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

20\_\_/20\_\_ н. р. протокол №\_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

20\_\_/20\_\_ н. р. протокол №\_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

## 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРАКТИКИ

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	180/6		180						+	

Практика проводиться у VI семестрі з відривом від навчального процесу протягом чотирьох тижнів.

**Робочий** (в аудиторії або на підприємстві) **час практиканта** 30 годин на тиждень

### Орієнтовні бази практики

1. КП «Харківські теплові мережі», м. Харків
2. ТОВ «Аріалсервіс», м. Харків
3. ТОВ «Пентан Опт», м. Харків
4. АТ «ХТЗ», м. Харків
5. ТОВ «Старік енд море»
6. Лабораторія прикладних соціологічних досліджень кафедри соціології та політології НТУ «ХП», м. Харків
7. Товариство з обмеженою відповідальністю «Керам Деко», м. Харків
8. Харківська ЗОШ I-III ступеню № 95 Харківської міської ради Харківської області, м. Харків
9. ФОП Гнутов Андрій Вікторович, м. Харків

## 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ

Практика здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною процесу навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Її спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених освітньою програмою підготовки фахівців за відповідною спеціальністю. Практика проводиться на оснащених відповідним чином базах практики, на сучасних виробництвах, в науково-дослідних та проектних організаціях різних галузей господарства та форм власності.

Порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Соціологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» розроблено відповідно до: – Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (із змінами); – Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93; – Проекту Положення «Про практичну підготовку студентів вищих навчальних закладів» від 09.02.2011, розробленого Міністерством освіти і науки України; – Рекомендацій щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 970 «Про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва» та наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12.2012 № 1448 «Щодо плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва».

### **3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ**

Практика проводиться у **VI семестрі** з відривом від навчального процесу **протягом чотирьох тижнів (6 кредитів)**. У процесі проходження виробничої практики студенти мають ознайомитись з особливостями майбутньої професійної діяльності, основними сферами діяльності практичного соціолога, відпрацювати вміння та навички у галузі розробки програм соціологічного дослідження, проведення соціологічних опитувань та інших форм професійної діяльності.

**Метою виробничої практики** є здобуття вмінь, навичок дослідницької роботи та досвіду проведення соціологічного дослідження, що включає наступний комплекс дослідницьких робіт: підготовку програми соціологічного дослідження, розробку інструментарію збору соціологічної інформації, збір первинної соціологічної інформації, обробку та аналіз зібраної інформації та підготовка звіту за результатами дослідження.

Процес проходження виробничої практики передбачає вирішення здобувачами **наступних завдань**:

- закріплення знань з методології проведення соціологічного дослідження та актуалізація теоретичних знань з розробки елементів програми та інструментарію соціологічного дослідження;
- закріплення та апробація знань з методології та методів збору соціологічної інформації та розвиток навичок творчого, самостійного осмислення соціальних процесів і явищ, обґрунтування способів їх аналізу;
- практичне застосування соціологічних методів збору, обробки і аналізу інформації для діагностики соціальних проблем;
- розвиток навичок теоретичного обґрунтування вживаних методів і підходів до вирішення соціальних проблем;
- формування умінь постановки і теоретичного пояснення соціальних проблем;

• розвиток та закріплення навичок збору, систематизації, обробки, аналізу матеріалів, одержаних у ході конкретно-соціологічного дослідження, правильного їх підбору для верифікації пояснень суспільних проблем і явищ;

• освоєння навичок і умінь професійного практичного та міжособистісного спілкування та підтримка відповідних відносин у команді;

• розробка конкретних пропозицій і рекомендацій щодо поліпшення в сферах, які досліджуються;

• самостійне вивчення наукових, науково-практичних, статистичних та інших інформаційних джерел гуманітарного, соціокультурного і соціологічного напрямку, пов'язаних із характером професійної діяльності з метою удосконалення загальної теоретичної і практичної підготовки.

#### **4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ**

Компетентності:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК-1).
- Здатність працювати в команді (ЗК-3).
- СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.
- СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження
- СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців
- СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога

Результати навчання:

- РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.
- РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.
- РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.
- РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.



## **5. БАЗИ ТА ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Виробничу практику студенти III курсу спеціальності 054 «Соціологія» проходять на базі соціологічної лабораторії кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХП» та поза університетських базах практики - у провідних організаціях, що займаються соціологічною діяльністю, і з якими кафедра має відповідні договори: структурні підрозділи при державних адміністраціях (міста, області); громадські організації та об'єднання, агенції регіонального і місцевого розвитку, структурні підрозділи приватних та державних компаній з маркетингу, кадрового забезпечення, стратегічного планування та прогнозування та в рамках реалізації окремих проектів, які мають у своїй структурі дослідницькі компоненти, тобто установи, підприємства, організації, які мають належні умови для проведення практики та проводять соціологічні дослідження чи здійснюють розробки за напрямками, що відповідають тематиці та змісту освітньо-професійної програми. Для забезпечення практики студентам призначаються наукові керівники відповідно із спеціалізацією та навчальним навантаженням.

Організацію та контроль за проходженням студентами виробничої практики забезпечують вищий заклад освіти з одного боку та базові установи, до яких відряджені студенти-практиканти, з іншого боку.

### **На вищий навчальний заклад покладається таке:**

1. Завчасне інформування базових установ, у яких студенти проходять практику про термін проведення практики/стажування, направлення до їх адреси листа із програмою практики, кількісним складом практикантів і проханням до керівництва.

2. Розробка методичних рекомендацій для керівників виробничої практики на місцях і своєчасне ознайомлення їх з цими рекомендаціями.

3. Забезпечення контролю за проходженням практики з боку керівників з числа досвідчених викладачів профілюючих кафедр (доценти,

професори), які несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики.

Безпосереднє керівництво практикою здійснює керівник практики від Університету (з числа викладачів випускаючої кафедри).

**Обов'язки керівника практики:**

- контролює кількість здобувачів вищої освіти, які проходять практику;
- веде облік короткотермінових угод про проведення практики;
- перевіряє готовність баз практики;
- проводить усі потрібні організаційні заходи перед початком практики;
- проводить інструктаж з техніки безпеки;
- надає практикантам потрібні документи (щоденник (Додаток 3), направлення (Додаток 6), індивідуальне завдання);
- ознайомлює здобувачів вищої освіти з порядком і термінами звітності із практики;
- контролює нормальні умови роботи практикантів та проведення базою практики обов'язкових інструктажів (вступного, первинного, повторного) з охорони праці й техніки безпеки;
- контролює своєчасне прибуття на практику, виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- разом з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно із програмою;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів до дипломної роботи;
- подає на затвердження проректору з науково-педагогічної роботи письмовий звіт про проведення практик.

Керівництво виробничою практикою на місцях здійснюється особами з адміністрації базової установи або іншими спеціалістами, які мають кваліфікацію, відповідну до теми дослідної та практичної роботи студентів.

**На базову установу виробничої практики покладається таке:**

Керівник повинен організувати діяльність практикантів безпосередньо на базі практики, надати відгук щодо роботи студента. У відгуку повинні бути відмічені ступінь сумлінності відношення студента до проходження практики, рівень його знань, вмінь та навичок, основні зауваження та побажання щодо оцінки результатів практики.

**Обов'язки керівників практики на місцях:**

- привести з студентами бесіду про особливості виробничого процесу на своєму підприємстві;
- забезпечити кожного студента робочим місцем і назначити керівника від конкретного підрозділу, де здійснюється практика;
- забезпечення у повному обсязі виконання програм та індивідуальних планів студентів та контроль за їхньою реалізацією;
- забезпечення входження практикантів у трудовий колектив та допомога адаптуватися до нових умов під час проходження студентами виробничої практики;

**Обов'язки здобувача вищої освіти**

Здобувачі вищої освіти Університету під час проходження практик зобов'язані:

- до початку практики одержати в керівника практики від Університету направлення (Додаток Г), методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник (Додаток В), індивідуальне завдання (Додаток Б)) та консультації щодо оформлення потрібних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- щоденно відвідувати базу практики (або відразу повідомити керівників практики про причини відсутності на практиці);

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- відповідати за виконану роботу та її результати, бути прикладом свідомого і сумлінного ставлення до праці;
- вести щоденник практики;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік із практики.

## 6. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

**Опис виробничої практики.** Виробнича практика за фахом включає виконання наступних видів робіт:

**А) Установчі збори.** Знайомство зі специфікою роботи бази практики. Ознайомлення студентів з завданнями та змістом виробничої практики, методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденника, робочих записів тощо.

**Б) Безпосередня практична підготовка.** Включає в себе два види робіт: виконання завдань, що надаються базою практики та виконання завдань, що визначені керівником практики від Університету (Перелік можливих завдань надається нижче).

**В) Підготовка звітних документів з проходження практики.** Захист результатів виробничої практики.

### **Завдання для самостійної роботи студентів:**

1. На прикладі будь-якого дослідження, результати якого опубліковані в науковій періодиці визначте генеральну сукупність, вибіркочу сукупність, одиниці відбору, одиниці спостереження, основу вибірки та тип вибірки.

2. Визначте генеральну сукупність, основу вибірки, тип вибірки для надомної перевірки споживчих якостей нового корму для кішок.

3. Визначте генеральну сукупність, основу вибірки, тип вибірки для вивчення можливості продажу нового безалкогольного напою у кав'ярні.

4. Розрахуйте об'єми неповторної та повторної вибірок для вивчення рівня ксенофобії в м. Харкові, якщо гранична помилка 4%, рівень довірчої ймовірності 98%, об'єм генеральної сукупності складає 1 200 000 осіб.

5. Телевізійна кампанія хоче з'ясувати середній час, що проводить у телевізора українська родина. Зроблена оцінка повинна мати точність 5 годин, значення довірчого рівня 95%, середньквдратичне відхилення 2 години, визначте об'єм вибірки.

6. Було проведено дослідження середніх витрат українців у день на хлібобулочні вироби. Було опитано 1500 чоловік, вибіркоча дисперсія склала 4

гривні, рівень довірчої ймовірності 95%, в Україні проживає 48 млн. чоловік. Вирахуйте точність даного дослідження у випадку повторної й неповторної вибірки.

7. Університетське житлове управління вирішило дослідити рівень успішності студентів залежно від місця проживання студентів - у гуртожитку й поза ним. Визначте одиниці аналізу, генеральну сукупність, основу вибірки й оптимальний вибірковий метод.

8. Кампанія Нокія збирається випустити на ринок новий вид мобільних телефонів хоче визначитися з оптимальною ціною на них. Визначте одиниці аналізу, генеральну сукупність, основу вибірки й оптимальний вибірковий метод.

9. Сформууйте вибіркову сукупність (квотна вибірка), якщо об'єм генеральної сукупності 1 465 000, з них 44,3% чоловіків, 55,7% жінок, з них 15,4% з незакінченою середньою освітою, 29,6% - середньою, 24,1% середньою спеціальною і 30,9% - вищою. Вік: 16-24 - 17,9%; 25-34 - 18,4%, 35-44 - 20%, 45-54 - 24%, 55-64 - 14,2%, понад - 15,6%.

10. Запропонуйте ознаки, що потрібно виділити для виділення квот, якщо досліджуються кар'єрні плани співробітників великої корпорації?

11. Салон краси хоче запровадити нову дорогу процедуру по догляду за обличчям. Визначте одиниці аналізу, генеральну сукупність, основу вибірки й оптимальний тип вибірки.

12. Адміністрація популярного туристичного курорту звернула увагу на спад кількості туристів і зменшення часу перебування на курорті, хоча туристичний бізнес перебував на підйомі. Для з'ясування причин цього явища було проведено дослідження, причому вибірка будувалася в такий спосіб: у кожний номер двох найбільших готелів курорту було доставлене оголошення про проведення дослідження, що бажають брати участь в опитуванні повинні були вийти у вестибюль готелю, де стояли столи з інтерв'юерами й кожне інтерв'ю тривало 20 хвилин.

13. Розробіть вибірку для власного пілотажного дослідження за

допомогою простих імовірнісних методів.

14. Складіть стратифіковану вибірку для власного пілотажного дослідження. Під час виконання завдання зверніть увагу та такі аспекти формування стратифікованої вибірки: поняття страти, проблема відбору страти, спосіб формування страти, проблема кількості страт, пропорційний і непропорційний розподіл обсягу вибірки по стратах, переваги й недоліки, сфера застосування.

15. Сформууйте вибірку сукупність (квотну вибірку) для студентів-бакалаврів денного відділення НТУ «ХП».

16. Розробіть фрагмент програми соціологічного дослідження, яке буде проводитись в інтернеті (Визначите об'єкт, предмет, мету й завдання дослідження, опишіть обраний метод дослідження, проведіть інтерпретацію та операціоналізацію основних понять, сформулюйте робочі гіпотези, обґрунтуйте вибірку;).

17. Розробіть інструментарій дослідження (анкету) в опитувальній оболонка Google form.

18. Проведіть дослідження (анкетування) за допомогою Google form та створіть масив отриманих даних.

19. Обробіть отримані результати дослідження та проведіть їх аналіз за допомогою програми Excel.

20. Напишіть загальні висновки за результатами дослідження.

## 7. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ Й ЗАХИСТУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практичної підготовки. Загальна форма звітності за практику – це подання письмового звіту, який підписують і оцінюють члени комісії із прийому диференційованого заліку із практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими робочою програмою практики (щоденник практики; характеристика з оцінкою практики за п'ятибальною та стобальною шкалою, завірена керівником практики від підприємства та печаткою тощо), подають на рецензування керівнику практики від Університету. Після доопрацювання та остаточного погодження з ним звіт у друкованому вигляді подають до захисту.

Звіт охоплює відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюють звіт відповідно до єдиних вимог щодо оформлення текстових документів НТУ «ХП».

Основний документ, що відображає поточну діяльність здобувача вищої освіти, етапи виконання завдань, – це **щоденник** практики. Цей документ є частиною звіту здобувача вищої освіти.

Звіт із практики здобувач вищої освіти захищає (з диференційованою оцінкою) в комісії, до складу якої входять керівники практики (за можливістю, і від баз практик), науково-педагогічні працівники, які викладали спеціальні дисципліни. Склад комісій затверджує завідувач кафедри у кількості 3-х осіб.

Комісія приймає диференційований залік в останній день практики або протягом 3-х днів після її закінчення. Залік за результатами із практики виставляють на підставі таких даних:

- оцінки результатів виробничої роботи, наданої в характеристиці керівника практики від підприємства;
- оцінки за оформлення звіту, щоденника;



- презентації здобувачами вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- спостереження керівника практики від кафедри, які він фіксує в щоденнику;
- відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику.

Оцінку за результати практики вносять до відомості обліку успішності й у залікову книжку за підписом голови комісії. Стипендіальна комісія враховує оцінку здобувача вищої освіти із практики під час визначення розміру стипендії разом з його оцінками за результатами семестрового контролю.

У випадку незадовільної оцінки під час захисту результатів практики директор/декан може дозволити здобувачу вищої освіти повторний захист на підставі службової записки завідувача кафедри. Повторне складання диференційованого заліку допускається не більше одного разу. Отримання оцінки «незадовільно» після перескладання є підставою для відрахування.

Здобувачеві вищої освіти, який не з'явився на практику з поважної причини (хвороба тощо), яку документально підтверджено, ректор може надати право проходження практики в інший термін на підставі службової записки директора/декана, що узгоджується із начальником навчального відділу та проректором з науково-педагогічної роботи.

Зміну термінів проходження практики оформляють наказом по університету, керівник практики складає індивідуальний графік її проходження, який затверджує директор інституту / декан факультету.

Здобувача вищої освіти, який не з'явився на практику без поважної причини, вважають таким, що одержав оцінку «незадовільно» та відраховують з Університету.

У випадку відсутності здобувача вищої освіти на захисті результатів практики з невідомої причини у відомості успішності виставляють позначку «не з'явився».

Підсумки кожної практики обговорюють на засіданнях кафедр, загальні підсумки практики підводять на вчених радах інститутів/факультетів не менше одного разу протягом навчального року з оформленням відповідних протоколів. Особливу увагу приділяють аналізу результатів практики, висновкам і пропозиціям, які потрібно врахувати з метою вдосконалення організації практики.

Звіти керівників практики від Університету про проходження практики здобувачами вищої освіти зберігають на кафедрах протягом 5 років.

Після проходження виробничої практики студент-практикант **повинен при собі мати:**

1. План-завдання практики
2. Щоденник практики.
3. Звіт.
4. Відгук керівника від бази практики (міститься у щоденнику практики).

**Захист звітів** з практики проводиться у спеціальній комісії, що включає кваліфікованих фахівців-соціологів. Звіт подається на захист тільки після його перевірки керівником практики від кафедри.

На захист **виробничої практики** студент-практикант надає документи, що відбивають зміст його діяльності під час проходження практики. Комісія визначає диференційовану оцінку з виробничої практики і вносить її до екзаменаційної відомості. При оцінюванні комісія користується пакетом документів (“Матеріалами виробничої практики”) та доповіддю студента (захистом практики).

**Критерії оцінки** успішності практики є комплексними та спираються на такі три основних складових:

- оцінка, або характеристика процесу проходження практики (на засадах відзиву керівника за місцем проходження практики);
- оцінка підготовлених “Матеріалів виробничої практики” (визначає комісія);

- оцінка захисту звіту за результатами практики (визначає комісія);
- Оцінка за практику виставляється у залікову відомість згідно із критеріями, наведеними у таблиці 1

**Таблиця 1. Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС**

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позити вні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Глибоке знання</b> навчального матеріалу модуля, що містяться в <b>основних і додаткових літературних джерелах;</b></li> <li>- <b>вміння</b> <b>аналізувати</b> явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку;</li> <li>- <b>вміння</b> <b>проводити теоретичні розрахунки;</b></li> <li>- <b>відповіді</b> на запитання <b>чіткі, лаконічні, логічно послідовні;</b></li> <li>- <b>вміння</b> <b>вирішувати складні практичні задачі.</b></li> </ul>	Відповіді на запитання можуть містити <b>незначні неточності</b>
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Глибокий рівень знань</b> в обсязі <b>обов'язкового матеріалу</b>, що передбачений модулем;</li> <li>- <b>вміння</b> <b>давати</b></li> </ul>	Відповіді на запитання містять <b>певні неточності;</b>

			аргументовані відповіді на запитання і проводити <b>теоретичні розрахунки</b> ; - вміння вирішувати <b>складні практичні задачі.</b>	
75-81	С	Добре	- <b>Міцні знання</b> матеріалу, що вивчається, та його <b>практичного застосування</b> ; - вміння давати <b>аргументовані відповіді</b> на запитання і проводити <b>теоретичні розрахунки</b> ; - вміння вирішувати <b>практичні задачі.</b>	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення <b>складних практичних задач.</b>
64-74	Д Д	Задовільно	- Знання <b>основних фундаментальних положень</b> матеріалу, що вивчається, та їх <b>практичного застосування</b> ; - вміння вирішувати прості <b>практичні задачі.</b>	Невміння давати <b>аргументовані відповіді</b> на запитання; - невміння <b>аналізувати</b> викладений матеріал і <b>виконувати розрахунки</b> ; - невміння вирішувати <b>складні практичні задачі.</b>
60-63	Е	Задовільно	- Знання <b>основних фундаментальних положень</b> матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші <b>практичні задачі.</b>	Незнання <b>окремих (непринципових) питань</b> з матеріалу модуля; - невміння <b>послідовно і аргументовано</b>

				висловлюват и думку; - невміння застосовуват и теоретичні положення при розв'язанні <b>практичних задач</b>
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	<b>Додаткове вивчення</b> матеріалу модуля може бути виконане <b>в терміни, що передбачені навчальним планом.</b>	Незнання <b>основних фундаментал ьних положень</b> навчального матеріалу модуля; - <b>істотні помилки</b> у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати <b>проті практичні задачі.</b>
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна <b>відсутність знань</b> значної частини навчального матеріалу модуля; - <b>істотні помилки</b> у відповідях на запитання; - незнання основних фундаменталь них положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання <b>протих практичних задач</b>

### РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1	Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 342 с.
2	Соціологія: організація емпіричного дослідження. Навч. посібн. / уклад. Балановський Я. М. – Умань: Візаві, 2019. – 471 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/10780/1/%D0%94%D1%80%D1%83%D0%BA%20%282%29.pdf
3	Гоманюк М.А. Інтерв'юер у масовому опитуванні. Кишеньковий навчально-методичний посібник. – Херсон : Гілея, 2013. – 84 с
4	Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / За заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. Київ: Кондор, 2018. 256 с.
5	Вербець В.В. Методика організації та проведення соціологічного дослідження. Навчально-методичний посібник. – Березно. - 2008. – 231 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eprints.oa.edu.ua/369/1/verbec.pdf
6	Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://i-soc.com.ua/assets/files/library/kompleksni-vimiryuvalni-instrumenti-v-sociologichnih-doslidzhennyah.pdf
7	Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації / Упоряд. та заг. ред. О.М. Балакіревої та О.О. Яременка. – К.: Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2004. – 264 с.
8	Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження. Київ: Наукова думка, 2006. 232 с.
9	Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження. Київ: Дух і Літера, 2015. 380 с. URL: <a href="http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf">http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf</a>
10	Якісні дослідження в соціологічних практиках: навчальний посібник / За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2009 400 с. <a href="https://i-soc.com.ua/assets/files/library/gs_ok.pdf">https://i-soc.com.ua/assets/files/library/gs_ok.pdf</a>
11	Chapter 2: Sociological Research Methods URL: <a href="https://www.gcsnc.com/site/handlers/filedownload.ashx?moduleinstanceid=106970&amp;dataid=89367&amp;FileName=chap02.pdf">https://www.gcsnc.com/site/handlers/filedownload.ashx?moduleinstanceid=106970&amp;dataid=89367&amp;FileName=chap02.pdf</a>
12	A Quick Guide to Quantitative Research in the Social Sciences URL: A Quick Guide to Quantitative Research in the Social Sciences
13	Social Research Methods and Design (29 навчальних відео). URL:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLirEzjoHKvxaX8zZuFUSAi4jdukeexwx>